

«Εκκλησιάζουσες»

Ο Αλέξης Σολομός στο βιβλίο του «Ο Ζωντανός Αριστοφάνης» παρατηρεί σχετικά με το συγκεκριμένο έργο: «Οι Εκκλησιάζουσες σηματοδίνουν - μα τη φερό τούτη ανώνυμα - τις εξτρεμιστικές θεωρίες του Πλάτωνα. Το πολιτικό σύστημα που προτείνει και κατόπιν εφαρμόζει η Πραξαγόρα η ηρωίδα, της κωμωδίας, βγαίνει από ένα κοσκίνισμα, θα 'λεγε κανένας, του ε' βιβλίου της πλατωνικής «Πολιτείας». Είναι ένα κάποιο σύστημα «σοσιαλισμού», με κύρια χαρακτηριστικά του την κατάργηση της οικογένειας και της ατομικής ιδιοκτησίας...

Μα η απεικονία των φιλόλογων ξεπηδάει απ' τις χρονολογίες. Πώς ο κωμωδιογράφος μπορούσε στα 393 ή 392 να ξέρει ένα σύγγραμμα που κυκλοφόρησε δέκα ή είκοσι χρόνια αργότερα;

Κριτική

Αν αποκλείσουμε την εξήγηση πως πρόκειται για σύμπτωση, καθώς και την εξήγηση πως υπήρχε άλλο παλιότερο σύγγραμμα και πως απ' αυτό πήρε κατόπι ο Πλάτων τις ιδέες του - μένει μια μονάχα πειστική ερμηνεία. Τα δέκα βιβλία της «Πολιτείας» δεν θα γνώρισαν τη δημοσιότητα όλοι μαζί. Οι παραδόσεις των φιλοσόφων θα κυκλοφορούσαν αρχικά σε πρόχειρες φυλλάδες ή από στόμα σε στόμα, και θα γίνονταν γνωστές πολύ προτού ο δάσκαλος αποφασίσει να τις εκδώσει...».

Η απόδοση του έργου από τον κύριο Σπύρο Ευαγγελίτο, ο οποίος επίσης σκηνοθέτησε την παράσταση, αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση αφού πρόκειται για μία απόλυτα τεκμηριωμένη δουλειά όπου ο Αριστοφανικός λόγος αποκτά σφρίγος, ζωντάνια και λαμπρότητα, ενώ συγχρόνως αντηχεί πολύπλευρα σύγχρονος.

Η τοποθέτηση του έργου στην εποχή του Μεσοπολέμου, με τη Βερολινέζικη ατμόσφαιρα και τις «παχουλές» γυναικείες μορφές στο φόντο (σκηνικά - κοστούμια Γιώργος Πάτσας) έχω την εντύπωση ότι ήρθαν σε αντίθεση με την πηγαία Αριστοφανική ελληνικότητα.

Η εκτέλεση της παράστασης ήταν άριστη. Στα πλαίσια της Αριστοφανικής σάτιρας λειτούργησε και η καρικατούρα της «κομμουνιστικής» διαδήλωσης, ενώ το στοιχείο της φάρσας αποδόθηκε έξοχα στη σκηνή με τις γραίες. Αρκετά καλή η μουσική του θάνου Μικρούτσικου ενώ η ιδέα του μηνύματος στο τέλος του έργου είναι μια ευχάριστη έκπληξη.

Στην Επίδαυρο η παράσταση τεκμηρίωσε μια σοβαρή και αξιόλογη πρόταση για ένα σύγχρονο κοίταγμα στο Αριστοφανικό έργο.

ΝΙΚΗ: 13 Σεπ 8

της ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΡΑΠΑΝΑΚΗ